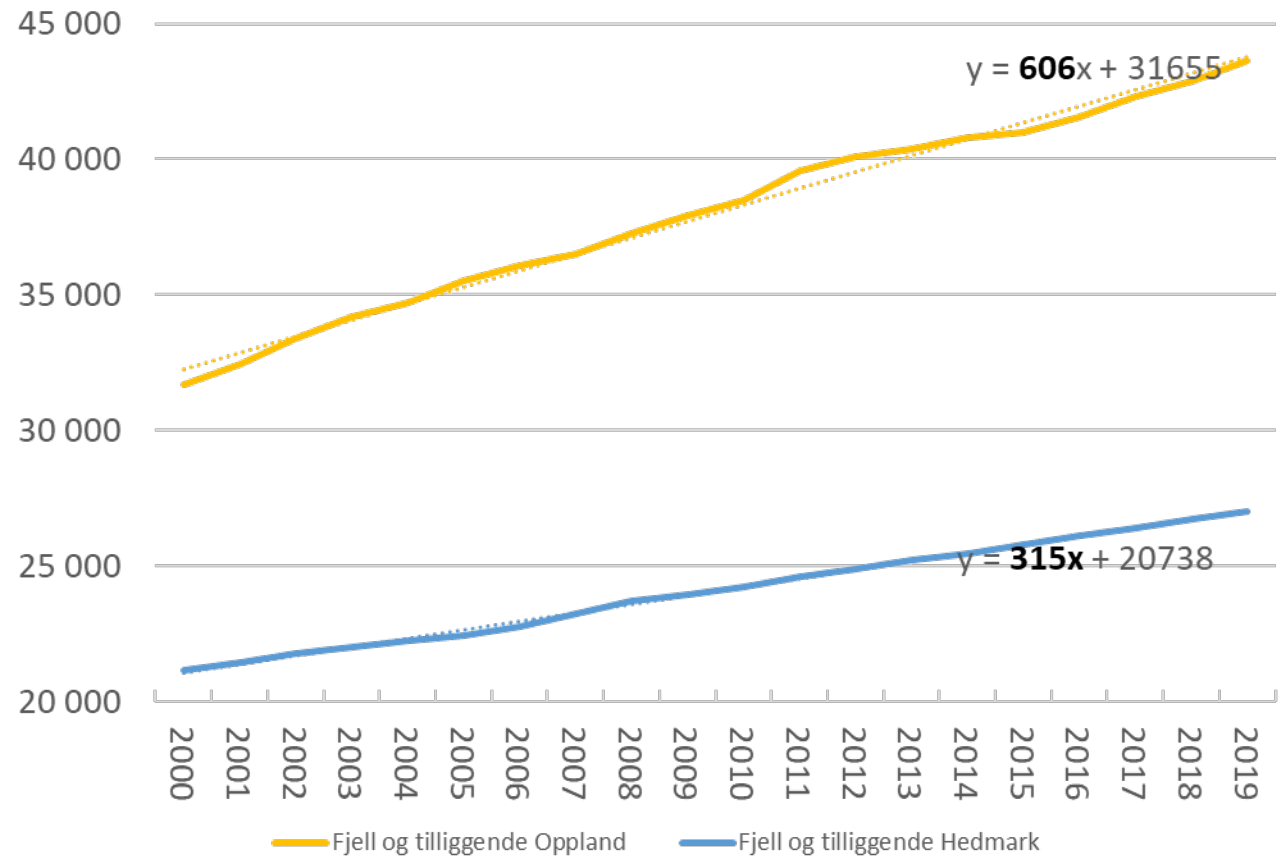
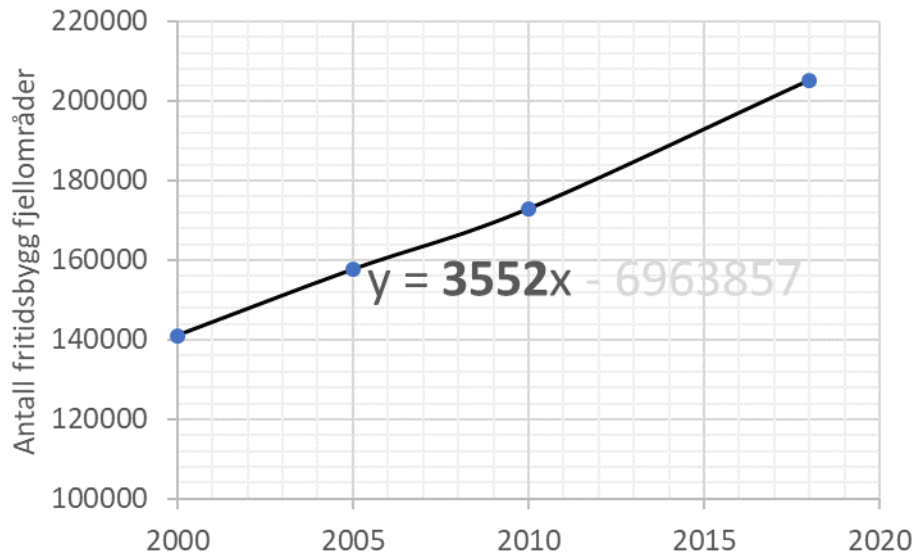

Bærekraftige fritidsboligdestinasjoner

Avslutningsseminar
Bærekraftige
opplevelser i
reiselivet (BOR)
25.11.2020

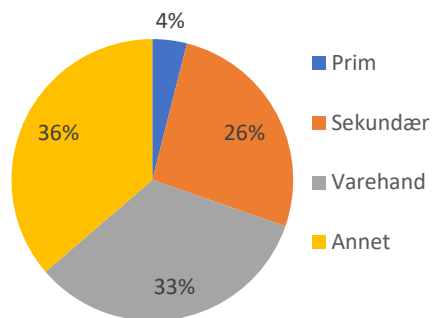
Årlig tilvekst av fritidsboliger i fjellområdene

Fakta - caseområdene:

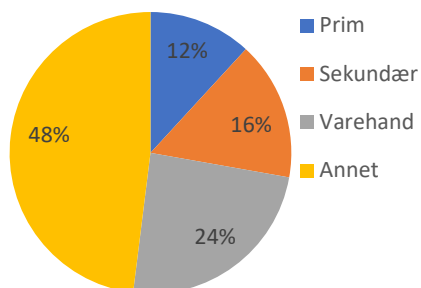
• Ringsaker (Sjusjøen):

- antall fritidsboliger	7 251
- antall innbyggere	34 768
- innb/km2	6,46
- areal, km2	1 123
- avstand Oslo, km	179

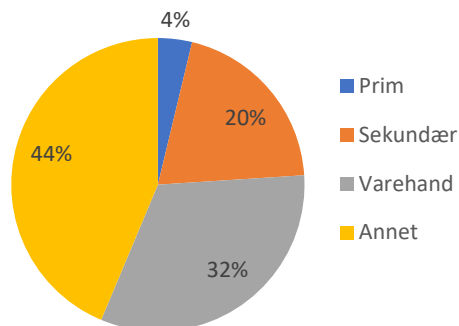
• Rendalen (Renåfjellet):

- antall fritidsboliger	2 266
- antall innbyggere	1 780
- innb/km2	0,74
- areal, km2	3 061
- avstand Oslo, km	250

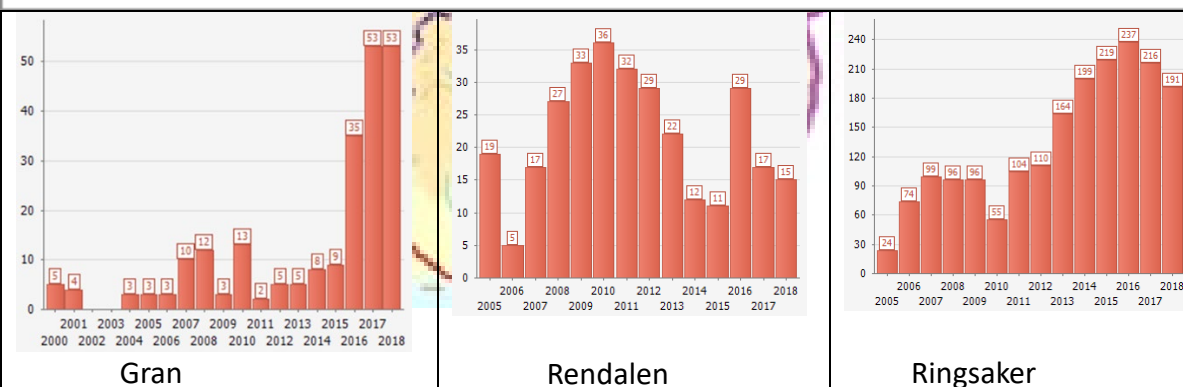
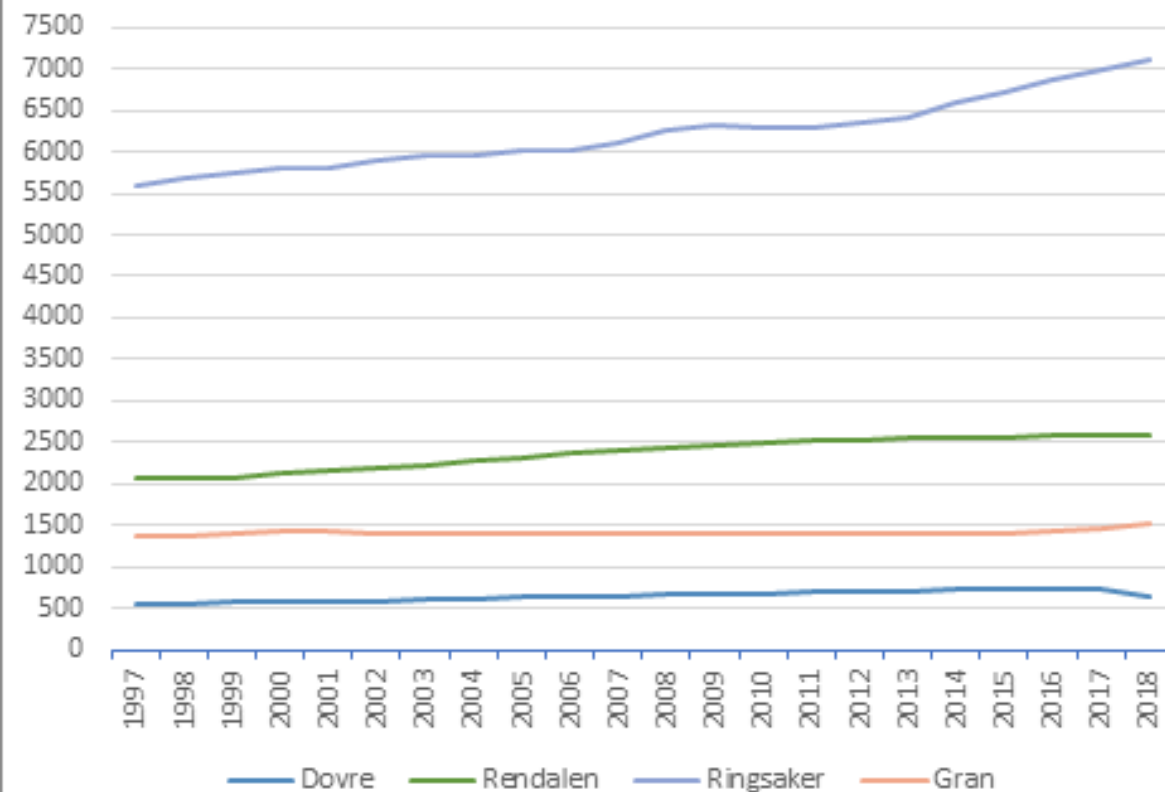

• Gran (Lygna):

- antall fritidsboliger	1 651
- antall innbyggere	13 630
- innb/km2	2,51
- areal, km2	657
- avstand Oslo, km	80

Utvikling fritidsboliger 1997 - 2018.
Antall fritidsboliger

Bærekraftige fritidsboligdestinasjoner

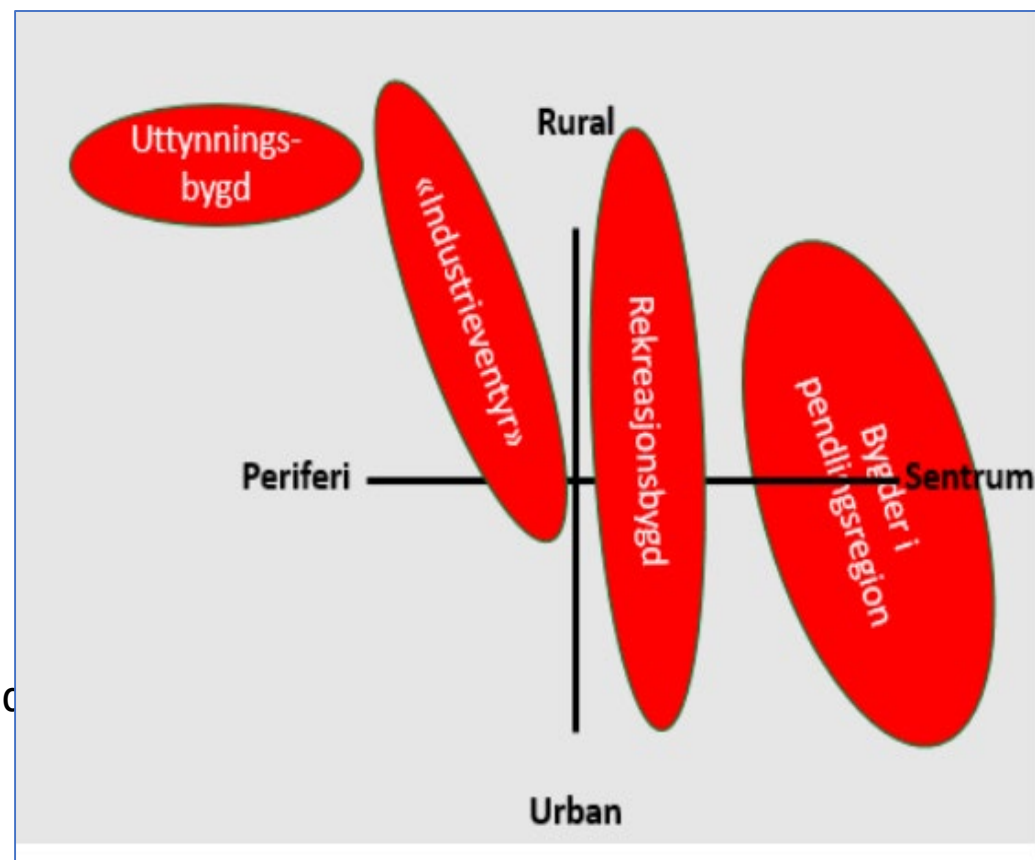
er det mulig?

Bærekraftbegrepet
-komplekst
-dilemmaer
-motsetninger

4 arketyper av norske kommuner etter 2 dimensjoner – sentralitet og lokalisering

- **Uttynningsbygd:**
 - langvarig befolkningsnedgang
 - reduksjon i arbeidsplasser
 - ensidig næringsstruktur – offentlig syssel
- **Industrieventyr:**
 - naturressursbasert industrinæringsliv (energi, vann, mineral)
 - ensidig næringsstruktur/ensidige industristeder
- **Rekreasjonsbygd:**
 - attraktive områder for friluftsliv/fritidsaktiviteter
 - de framvoksende «hyttelandsbyer» basert på tilreisende
 - nærhet til befolkningskonsentrasjoner (marked)
- **Pendlingsbygder:**
 - bygder lokalisert i pendlingsavstand fra større og arbeidsmarkeder
 - gode leveområder og nærhet til urbane fasiliteter

Norske kommuner – 4 arketyper

(Frisvoll 2018)

Lokale utfordringer – hva sier folk

Sjusjøen

- «Denne gangen er det bombillettprisene som får en økning på 58% rett etter at serviceavgift har kommet. Sånn kan en drive når en har monopol og ingen konkurranse. Det er ikke måte på hvilken oppfinnsomhet og griskhet de utviser for å utnytte «kundene» sine. Her er det ikke spørsmål om å tilfredsstille kundene, men hvor mye en klarer å utnytte dem.»
- «Det er sjokkerende nytt for hytteeiere som for få år siden kjøpte dyre drømmetomter i en blindveg. – Jeg føler meg rundlurt. Vi fikk ikke opplyst noe om hytteplanene eller at dette kunne bli en atkomstveg til et nytt felt.»

Rendalen

- «Da tror jeg at om en setter opp en næringsforening, det tror jeg folk forbinder med folk som driver med noe. Det er ikke for oss som kanskje har lyst til å begynne med noe. Kommunen må prøve å få idedugnader, eller om du har noen tanker om, sett av en helg i måneden til å sette av til interessa di.»
- «Du kan legge ned nesten hva du vil rundt, men går butikken da forsvinner skolen og alt det andre. Da blir det borte. Så det er mye småting, men jeg tror det må være litt kommunal regi på slike ting.»

Lygna

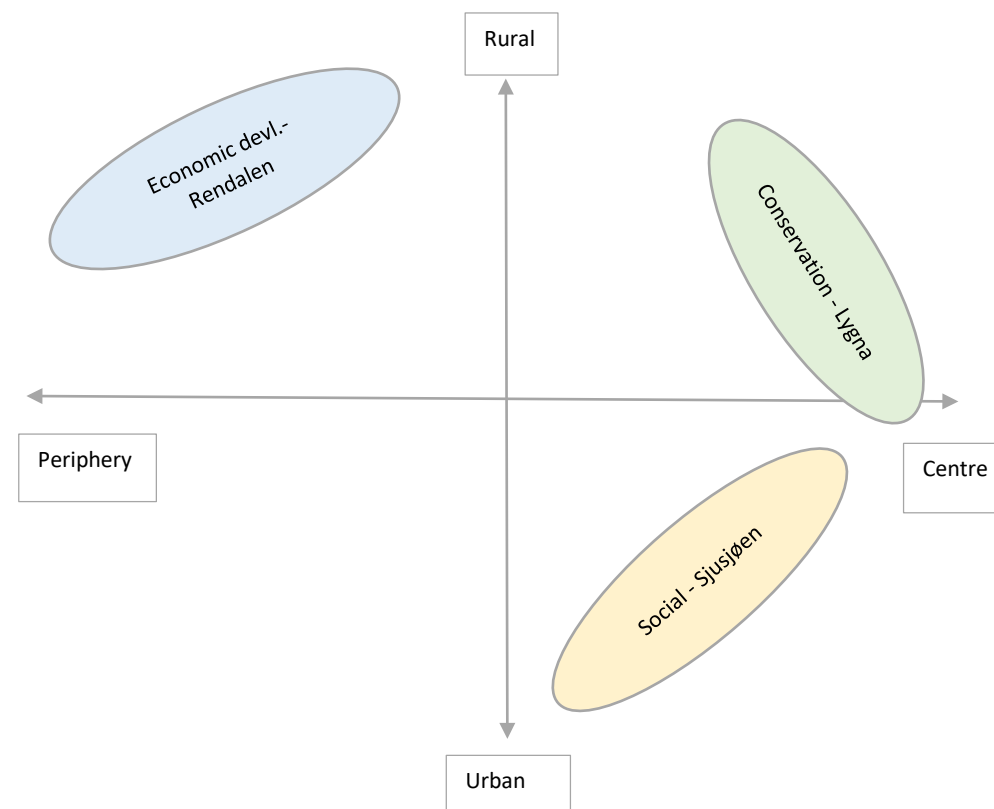
- «Trusselen mot mangfoldet i naturen er blitt stort nok, også her i Gran, sa vi. Da trengs det likevel enda et stort hytteområde, sånn at utbyggerne kan finne ut hvordan 100 hytter kan hjelpe klimaet.»
- «Store utmarksområder er i ferd med å bygges ned til hyttefelt. Hytteutbygging har mange åpenbare fordeler for lokalsamfunnet. Men konsekvensene for natur og utmark er like åpenbart negative. Når er nok nok?»

Kombinert kommunearketype med bærekraftsfokus:

- **Økonomisk utvikling – fokus i uttynningsbygder:**
 - langvarig befolkningsnedgang
 - reduksjon i arbeidsplasser
 - ensidig næringsstruktur – offentlig syssel (42% i Rendalen)
- **Sosiale/ rettferdighetsperspektiv (eiendoms-) – fokus i rekreasjonsbygder:**
 - attraktive områder for friluftsliv/fritidsaktiviteter
 - de framvoksende «hyttelandsbyer» basert på tilreisende
 - nærhet til befolkningskonsentrasjoner (marked)
 - profittpotensial => rask/tett utbygging
- **Miljø-/bevaringsperspektiv – fokus i bynære/pendlingsbygder:**
 - bygder lokalisert i pendlingsavstand fra større og diversifiserte arbeidsmarkeder
 - gode leveområder og nærhet til urbane fasiliteter
 - setter miljø under press

Norske kommuner – lokalisering og bærekraftsutfordringer

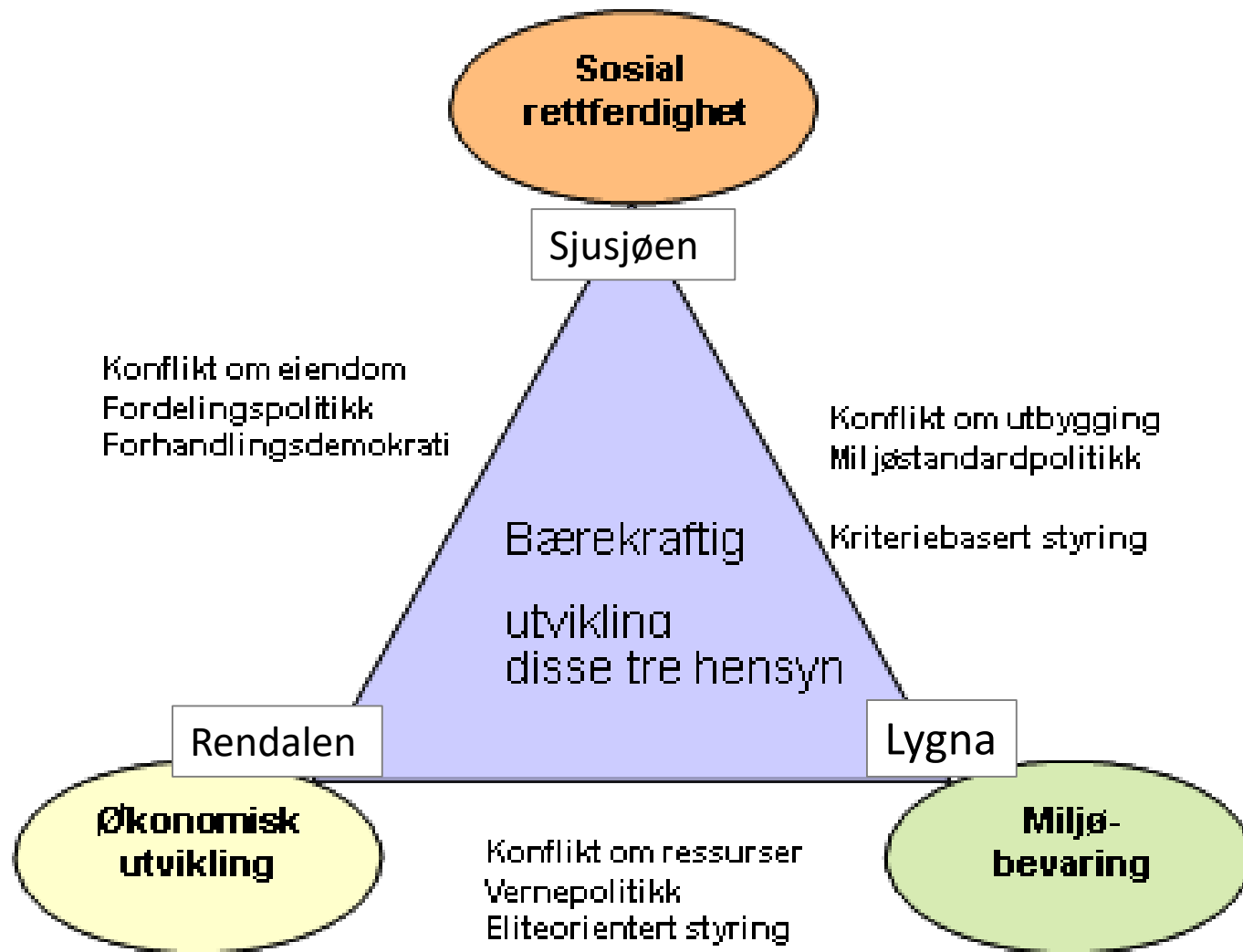

Lokal vektlegging og tilpasning av bærekraftsfokus

Hva slags utfordringer kommuner har kan varierer stort.

Slike forhold vil være avgjørende for hvilke problemer som må håndteres og hvilke ressurser som er tilgjengelig.

Kommunens rolle og kapasitet som samfunnsutvikler er særlig viktig.

(Etter Medalen 2008)

**Takk for
oppmerksomheten!**

Birgitta.Ericsson@inn.no

Merethe.Lerfald@inn.no